МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ISSN 2076-586X (Print)

2524-2660 (Online)

ВІСНИК ЧЕРКАСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Виходить 18 разів на рік

Заснований у березні 1997 року

№ 3. 2018

Черкаси – 2018

ISSN 2076-586X

ВІСНИК ЧЕРКАСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія
ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 3. 2018

Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Черкаси – 2018

Засновник, редакція, видавець і виготовлювач –
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Свідоцтво про державну перереєстрацію КВ № 21391-11191Р від 25.06.2015

Матеріали «Вісника» включають добірку статей із актуальних проблем теорії і методики управління освітою, зокрема: формування крос-культурної компетентності майбутніх керівників закладів освіти; упровадження системного підходу як ефективного засобу організації освітньої діяльності вищого військового навчального закладу при формуванні управлінської культури майбутніх офіцерів у процесі практичної підготовки; застосування бенчмаркінгу в сучасних умовах управління розвитком шкіл передового досвіду в системі медичної освіти; формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління; розкриття сутності і структури поняття «стратегія розвитку закладу позашкільної освіти». Заслуговують на увагу публікації з питань професійної та компаративної педагогіки, історії зарубіжної й вітчизняної педагогічної думки.

Наукові статті збірника стануть у нагоді викладачам вищої школи, аспірантам, студентам, а також усім, хто цікавиться проблемами теорії і методики управління освітою.

Журнал входить до «Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 12 травня 2015 р. № 528).

Випуск №3 наукового журналу Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки» рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 4 від 15.02.2018).

Журнал індексується в міжнародних науковометричних базах ***Index Copernicus*** (ICV 2016 : 58.82), ***Research Bible***, ***Scientific Indexing Services*** та реферується Українським реферативним журналом «***Джерело***».

Головна редакційна колегія:

Черевко О. В., д.е.н., проф. (головний редактор); *Босчко Ф. Ф.*, член-кор. НАПН України, д.б.н., проф. (заступник головного редактора); *Корновенко С. В.*, д.і.н., проф. (заступник головного редактора); *Кирилюк Є. М.*, д.е.н., проф. (відповідальний секретар); *Архипова С. П.*, к.пед.н., проф.; *Біда О. А.*, д.пед.н., проф.; *Гнезділова К. М.*, д.пед.н., проф.; *Головня Б. П.*, д.т.н., доц.; *Гусак А. М.*, д.ф.-м.н., проф.; *Десятов Т. М.*, д.пед.н., проф.; *Земзюліна Н. І.*, д.і.н., проф.; *Жаботинська С. А.*, д.філол.н., проф.; *Кузьмінський А. І.*, член-кор. НАПН України, д.пед.н., проф.; *Кукурудза І. І.*, д.е.н., проф.; *Лизогуб В. С.*, д.б.н., проф.; *Ляшенко Ю. О.*, д.ф.-м.н., доц.; *Марченко О. В.*, д.філос.н., проф.; *Масненко В. В.*, д.і.н., проф.; *Мінаєв Б. П.*, д.х.н., проф.; *Морозов А. Г.*, д.і.н., проф.; *Перехрест О. Г.*, д.і.н., проф.; *Поліщук В. Т.*, д.філол.н., проф.; *Селіванова О. О.*, д.філол.н., проф.; *Чабан А. Ю.*, д.і.н., проф.; *Шпак В. П.*, д.пед.н., проф.

Редакційна колегія серії:

Гнезділова К. М., д.пед.н., проф. (відпов. редактор напряму «Методика навчання»); *Сердюк З. О.*, к.пед.н., доц. (відпов. секретар напряму «Методика навчання»); *Шпак В. П.*, д.пед.н., проф. (відпов. редактор напряму «Управління освітою»); *Михальчук О. О.*, к.пед.н., доц. (відпов. секретар напряму «Управління освітою»); *Десятов Т. М.*, д.пед.н., проф. (відпов. редактор напряму «Теорія та історія педагогіки»); *Ніколаєску І. О.*, к.пед.н. (відпов. секретар напряму «Теорія та історія педагогіки»); *Архипова С. П.*, д.пед.н., проф. (відпов. редактор напряму «Соціальна педагогіка»); *Пакушина Л. З.*, к.пед.н. та *Мартовицька Н. В.*, к.пед.н. (відпов. секретарі напряму «Соціальна педагогіка»); *Данилюк С. С.*, д.пед.н., проф. (відпов. редактор напряму «Професійна освіта»); *Лодатко Є. О.*, д.пед.н., проф. (відповідальний секретар напряму «Професійна освіта»); *Акуленко І. А.*, д.пед.н., проф.; *Артюшенко А. О.*, д.пед.н., проф.; *Бурда М. І.*, д.пед.н., проф., академік НАПН України; *Вовк О. І.*, д.пед.н., доц.; *Грабовий А. К.*, к.пед.н., доц.; *Гриценко В. І.*, к.пед.н., доц.; *Дімітріна Каменова*, проф. (Болгарія); *Євтух М. Б.*, д.пед.н., проф., академік НАПН України; *Капська А. Й.*, д.пед.н., проф.; *Кондрашова Л. В.*, д.пед.н., проф.; *Крилова Т. В.*, д.пед.н., проф.; *Кузьмінський А. І.*, член-кор. НАПН України, д.пед.н., проф.; *Мельников О. І.*, д.пед.н., проф. (Білорусь); *Мітушев В. Б.*, доктор, проф. (Болгарія); *Ничкало Н. Г.*, д.пед.н., проф., академік НАПН України; *Остапенко Н. М.*, д.пед.н., проф.; *Семеріков С. О.*, д.пед.н., проф.; *Симоненко І. В.*, д.пед.н., проф.

Адреса редакційної колегії:
18001, Черкаси, вул. Остафія Дашковича, 24,
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького,
кафедра початкової освіти. Тел. (0472) 33-10-97
web-сайт: http://ped-ejournal.edu.edu.ua.
e-mail: shpakvalentina64@gmail.com

© Черкаський національний університет, 2017

ЗМІСТ

АТРОЩЕНКО Т. О., КАЧУР Б. М., КАЧУР М. М.
Формування крос-культурної компетентності майбутніх керівників закладів освіти 7

БЕЗЛЮДНИЙ О. І.
Професійно-особистісне самовизначення майбутніх учителів іноземних мов в умовах інформатизації вищої освіти 13

БЕСПАЛОВА О. О.
Методичні особливості застосування фізкультурно-оздоровчих технологій у професійній діяльності реабілітолога 18

БІЛАН В. А.
Арт-терапія як один із засобів естетотерапії в корекційно-педагогічній роботі дефектолога 23

БУРИЙ С. В.
Системний підхід як ефективний засіб організації освітньої діяльності вищого військового навчального закладу при формуванні управлінської культури майбутніх офіцерів у процесі практичної підготовки 29

DEMCHENKO I., ISHCHENKO L.
Categorical apparatus of the problem of primary school teachers training for the professional activity in the case of inclusive education 36

ДЕСЯТОВ Т. М.
Компаративно-педагогічне дослідження підготовки вчителів у Великій Британії: результатоцентрований підхід 43

ДУБОВОЙ О. В., БАБИЧ В. І., ЗАЙЦЕВ В. О.,
Зниження нервово-психічного напруження як важлива складова формування соціального здоров'я студентів спеціальної медичної групи 52

DUBROVINA I. V., SEMENYUK V. P.
The components of self-educational activities of teachers in the system of methodical work 60

ЗОБЕНЬКО Н. А.
Особливості впливу сімейного виховання на поведінку дітей молодшого шкільного віку 65

ZUB O. V., TURCHINOV A. V., ALFIMOVA L. D.
Spiritual aspects in the formation of environmental culture of personality 73

CONTENT

ATROSHCHENKO T. O., KACHUR B. M., KACHUR M. M.
Formation of cross-cultural competency of future leaders of education units 7

BEZLIUDNIY O. I.
Professionaly-personal self-determination of future foreign languages teachers in conditions of higher education informatizaton 13

BESPALOVA O. A.
Methodical features of the use of physical culture and health technologies in the professional activity of the rehabilitation 18

BILAN V. A.
Art therapy as one of the methods of aestetherapy in correction and pedagogical work of defectology 23

BURY S. V.
System approach as an effective measure in the organization of educational activities of the higher military educational institution in forming the administrative culture of future officers in the practical training process 29

DEMCHENKO I., ISHCHENKO L.
Categorical apparatus of the problem of primary school teachers training for the professional activity in the case of inclusive education 36

DESYATOV T. M.
Comparative-and-pedagogical study of teachers' training in the UK: a result-centered approach 43

DUBOVOY O. V., BABICH V. L., ZAYTSEV V. O.
Reduction of nervo-psychic stress as an important component of the formation of social health of students of the special medical group 52

DUBROVINA I. V., SEMENYUK V. P.
The components of self-educational activities of teachers in the system of methodical work 60

ZOBENKO N. A.
The Peculiarities of Family Education Influence on the Behavior of Children of the Primary School Age 65

ZUB O. V., TURCHINOV A. V., ALFIMOVA L. D.
Spiritual aspects in the formation of environmental culture of personality 73

KALICHAK Yu. L.
Peculiarities of professional training of pre-school teachers: *Russian experience* *82*

УДК 378: 811-051]:004(045)

БЕЗЛЮДНИЙ Олександр Іванович,
доктор педагогічних наук, професор кафедри
англійської мови та методики її викладання,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, Україна
e-mail: *vitabz@ukr.net*

ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. *Систематизовано наукові підходи до тлумачення понять «інформатизація освіти» і «професіоналізм». З'ясовано, що поняття «професіоналізм» ототожнюється з різними його складниками: професійно важливі якості та здібності педагога, його ціннісні орієнтації й прагнення, професійна компетентність педагога, його індивідуально-психологічні якості та характеристики. Виявлено, що в умовах глобалізації та інформатизації вищої освіти майбутні вчителі іноземних мов повинні володіти відповідними професійними компетенціями, у тому числі, інформаційно-комунікаційними: уміти здійснювати пошук і підбір додаткової інформації для навчання, застосовуючи мережу Інтернет; надавати освітню інформацію з застосуванням різних комп'ютерних засобів; брати участь у роботі мережевих об'єднань педагогів, Інтернет-конференціях із метою підвищення свого професіоналізму.*

З'ясовано, що інформатизація вищої освіти надає нові можливості у вирішенні актуальних дидактичних завдань, у тому числі, підтримки студента в особистісно-професійному самовизначенні. Гуманістична цінність педагогічної підтримки полягає в її спрямованості на розвиток мотиваційно-смислової орієнтації майбутніх учителів іноземних мов та індивідуальний саморозвиток, що обумовлюють реалізацію особистісного потенціалу.

Ключові слова: *професіоналізм; самовизначення; учитель; іноземна мова; інформатизація освіти; заклади вищої освіти; освітній процес; парадигма освіти.*

Постановка проблеми. Глобальні перетворення в усіх сферах людської діяльності в умовах модернізації сучасного суспільства в цілому і системи освіти, зокрема, зумовлюють необхідність поповнювати й оновлювати знання студентів, удосконалювати діяльність викладача, його професійні якості. Перед вищою освітою стоїть завдання оновлення концепції іншомовної освіти, яка вимагає переосмислення традицій, реорганізації освітнього процесу, втілення нових методичних ідей і творчо осмислених проектів.

У свою чергу, підвищуються вимоги і до підготовки майбутніх учителів іноземних мов, їхнього професіоналізму, майстерності і професійно-особистісного самовизначення в умовах інформатизації вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та визначення невирішених раніше частин загальної проблеми. Нині в науковій пресі все частіше з'являються публікації, що присвячені підготовці майбутніх учителів (М. Бубнова, Л. Йовенко, О. Павлик, Л. Поліщук, Л. Хомич та ін.) та їхньому професійно-особистісному самовизначенню (Є. Воробйова, В. Гриньова, А. Литвин, О. Романишина, І. Щербань та ін.). Проте, професійно-особистісне самовизначення майбутніх учителів іноземних мов в умовах інформатизації вищої освіти дослідниками досі не вивчалося. Тому, **метою** статті є з'ясувати стан інформатизації вищої освіти, її вплив на професійно-особистісне самовизначення майбутніх учителів іноземних мов у закладах вищої освіти.

Викладення основного матеріалу дослідження. Важливою умовою включення України до світових інтеграційних освітніх процесів є інформатизація всіх освітніх рівнів, розширення доступу до освітніх Інтернет-ресурсів, широке впровадження

цифрових та електронних засобів навчання нового покоління, інноваційний розвиток професійної освіти. Упровадження інноваційних форм і методів навчання висувають високі вимоги до особистості та професіоналізму майбутніх учителів.

Інформатизація вищої освіти передбачає формування нової освітньої парадигми, яка заміняє класичну парадигму. Її основу складають трансформація фундаментального уявлення про особистість та її розвиток за допомогою освіти. У першу чергу, зміни відбуваються в основній меті освіти. Це відображається в тому, що якщо раніше освітня мета полягала в підготовці певних знань, то нині вона передбачає забезпечення таких умов, які сприятимуть самовизначенню і самореалізації особистості [3].

А. Литвин, О. Литвин трактують інформатизацію освітнього процесу як цілісне явище, систему взаємопов'язаних організаційних, навчально-методичних, техніко-технологічних, навчально-виробничих і управлінських перетворень, що спрямовані на задоволення інформаційних, обчислювальних, навчально-проєктувальних і комунікаційних потреб фахівців, а також формування принципово нової культури педагогічної діяльності [5].

Дослідниця О. Романишина розглядає інформатизацію освіти як фундаментальну наукову проблему, що обумовлена як застосуванням нових можливостей засобів інформатики та інформаційних технологій для підвищення ефективності системи освіти, так і формуванням нового змісту самого освітнього процесу [6].

Водночас інформатизація вищої освіти вимагає від сучасного вчителя певного професіоналізму. Професіоналізм – це «сукупність, набір особистісних характеристик людини, необхідних для успішного виконання роботи та внутрішня характеристика особистості людини – професіонала» [7, с. 31].

Влучним, у досліджуваному контексті, є визначення, яке пропонують Г. Абжан і Г. Абілбакієва. Зарубіжні науковці професіоналізм педагога розглядають як інтегровану характеристику особистості, що являє собою сукупність педагогічної компетентності, майстерності, професійно важливих якостей і індивідуального іміджу педагога при постійно змінних вимогах навколишньої дійсності та соціального замовлення суспільства [1, с. 39–42].

Подібної позиції дотримується українська дослідниця В. Гриньова, яка вважає, що складниками професіоналізму фахівця, зокрема, вчителя, є компетентність, майстерність, ініціативність і моральність [4, с. 148].

Розвиток якостей і рис мовної особистості є стратегічною метою вищої освіти. Цей процес передбачає не тільки вивчення іноземних мов, але і глибоке проникнення в іншомовну культуру. Нині ключовими компетентностями вчителя іноземної мови є не лише комунікативна і міжкультурна компетентності, а й інформаційна. Остання – передбачає широке застосування комп'ютерної техніки, електронних варіантів навчальних матеріалів, навчальних програм, педагогічних технологій творчого характеру.

Такі компетентності вкрай необхідні сучасному фахівцю для ефективної взаємодії й самореалізації у професійній, соціальній та інших сферах життєдіяльності.

Як правило, у зарубіжній практиці вживання поняття «професіоналізм» несе в собі вузькоспрямований сенс і ототожнюється з різними його складниками. До таких складників можна віднести професійно важливі якості та здібності педагога, його ціннісні орієнтації й прагнення, професійну компетентність педагога, його індивідуально-психологічні якості та характеристики.

Зарубіжна гуманістична психологія, представниками якої є А. Маслоу, К. Роджерс, Д. Дьюї та інші, уважають, що показником успішності професійної діяльності педагога є прояв його самоактуалізації, що відображається в умінні створювати умови, які сприятимуть максимально повноцінному самовираженню, саморозвитку кожного, хто навчається [2].

Узагальнивши вітчизняні й зарубіжні підходи до визначення професіоналізму вчителя вищої школи, ми дійшли висновку, що освітній процес висуває в ціннісній ієрархії педагогічної діяльності педагога на перший рівень його професійні якості. Незважаючи на те, що все-таки кожен педагог є носієм унікальних особистісних якостей, ми можемо говорити про створення інваріантних цінностей-цілей, які будуть актуальними для розвитку як освітнього закладу, студентів загалом, так і для майбутніх учителів іноземних мов. Такі спільні цінності покликані встановити відповідні стандарти в діяльності, які будуть відповідати зовнішнім викликам і відображати актуальні уявлення про якість вищої освіти.

Сформувати у студентів ціннісне відношення до професійної діяльності можна лише в тому випадку, якщо основою діяльності закладу вищої освіти і кожного вчителя будуть певні цінності. До таких базових цінностей можна віднести постійне духовно-моральне і особистісно-професійне вдосконалення, якість педагогічної діяльності, професійно-педагогічну культуру, професійний (у тому числі, й педагогічний) саморозвиток і професійну вихованість, колегіальність.

У ситуаціях, коли особистість усвідомлює власні потенційні можливості, перспективи особистісного і професійного росту, стимулюється його інноваційна, пошукова і творча діяльність, створюється можливість вибору або створення нових способів і шляхів вирішення професійних завдань. Така модель повною мірою відповідає творчому типу діяльності, характеризує вчителя, який володіє професійною діяльністю в цілому, здатного до проектування її результатів і вдосконалення методики навчання іноземної мови. Професійно-особистісне самовизначення вчителя іноземної мови тісно пов'язане з формуванням професійної самосвідомості як здатності здійснювати творчий вибір моделі професійної праці.

Основою компетентної особистості вчителя іноземної мови є цілісна професійно-особистісна компетенція як структура її усвідомлення, яка визначає здібність здійснювати продуктивну діяльність і реалізувати професіонально-предметні (лінгводидактичні) і метапредметні (продуктивно-організаційні) компетенції у професійній діяльності.

Зокрема, нині вчитель іноземної мови повинен не тільки володіти відповідними професійними компетенціями, у тому числі, й інформаційно-комунікаційними, а також уміти: здійснювати пошук і підбір додаткової інформації для навчання, застосовуючи мережу Інтернет; надавати освітню інформацію з застосуванням різних комп'ютерних засобів; брати участь у роботі мережевих об'єднань педагогів, Інтернет-конференціях із метою підвищення свого професіоналізму.

Інформатизація вищої освіти ставить нові вимоги до підготовки майбутніх учителів іноземних мов, їхнього професійного самовизначення, а саме вміння: створювати інформаційно-комп'ютерні програми для навчання; надавати навчальну інформацію, застосовуючи стандартні додатки і спеціальні програми; розробляти системи рейтингового оцінювання знань тих, хто навчається, застосовуючи стандартні додатки; формувати бази даних навчального значення, розробляти навчальні посібники, матеріали на електронних носіях за допомогою html редактора; упроваджувати готові мультимедійні розробки з освітньою й виховною метою; керувати освітнім процесом за допомогою стандартних додатків і спеціальних програм [3].

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) при навчанні іноземних мов дозволяє здійснити особистісно орієнтований підхід до навчання, диференціацію, створювати умови для навчання у формі співпраці, розвивати автономію студентів при вивченні іноземних мов.

Новою технологією стала технологія «Blended learning» (змішане навчання) – лінія сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання, іншими словами,

електронного навчання. Змішане навчання дозволяє застосовувати традиційні та інноваційні методи навчання. Студент відвідує «живі» заняття в аудиторії, але при цьому широко застосовує у своєму навчанні так звані Computer-Mediated Activities. Тобто медіатором освітньої активності виступають комп'ютер, онлайн–режим, мобільні пристрої та спеціальні навчальні програми / платформи / ресурси [8].

Для ефективної реалізації підходів ІКТ при навчанні іноземної мови в закладах вищої освіти (ЗВО) необхідно враховувати ланцюжок «школа-ЗВО», що передбачає формування базової мови на наступних рівнях освіти відповідно до європейських стандартів.

Інтернет-ресурси для вчителів іноземної мови є звичним і зручним засобом знайомства з культурою різних країн і народів, засобом спілкування й отримання необхідної інформації, невичерпним джерелом освітнього процесу. Саме тому в сучасних ЗВО створюються інформаційно-освітні середовища, які являють собою сукупність умов, за допомогою яких не тільки формуються і розвиваються мовні знання, уміння й навички, але й особистість.

Висновок. Таким чином, інформатизація вищої освіти надає нові можливості у вирішенні актуальних дидактичних завдань, у тому числі, підтримки майбутніх учителів іноземних мов в особистісно-професійному самовизначенні. Гуманістична цінність педагогічної підтримки полягає в її спрямованості на розвиток мотиваційно-смислової орієнтації майбутніх учителів іноземної мови та їх індивідуальний саморозвиток, що обумовлюють реалізацію особистісного потенціалу. Інформаційні технології здатні перетворити монотонну роботу в інтелектуальний творчий пошук, у результаті якого відбувається професійне становлення педагога нового зразка, зорієнтованого на активність, цілеспрямованість, постійну самоосвіту і розвиток.

Список використаних джерел

1. Абжан Г. М. Профессионализм личности педагога как одно из условий совершенствования современной системы образования / Г. М. Абжан, Г. Т. Абилбакиева // Humanities and social sciences. problems and prospects in the context of globalization. Collection of Conference Papers of International Scientific Practical Conference (28.01.2015, the United Kingdom, London). – u-conferences. org / Centre for Scientific and Practical Studies, 2015. – P. 39–42.
2. Ангеловский А. А. Профессионализм педагога как психолого-акмеологическая проблема / А. А. Ангеловский // Научное обеспечение системы повышения квалификации кадров. – 2012. – № 1. – С. 12–16.
3. Воробьева Е. И. Информатизация иноязычного образования : основные направления и перспективы : монография / Е. И. Воровьева ; Поморский государственный университет им. М. В. Ломоносова. – Архангельск : Поморский университет, 2011. – 123 с.
4. Виноградова М. С. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності викладачів іноземних мов вищої школи [Електронний ресурс] / М. С. Виноградова. – Режим доступу : http://конференция.com.ua/files/image/konf%2012/doklad_12_5_30.pdf/.
5. Гриньова В. М. Професіоналізм і професійна підготовка як підґрунтя надійності професійної діяльності фахівця / В. М. Гриньова // Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. центру АПН України. – 2009. – № 1–2. – С. 147–150.
6. Литвин А. Основні завдання інформатизації професійної освіти [Електронний ресурс] / А. Литвин, О. Литвин. – Режим доступу : http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/15869/1/166-Lytvyn-349-353.pdf.
7. Романишина О. Я. Формування інформаційної культури студентів коледжів технічного профілю : дис. … пед. наук : 13.00.04 / О. Я. Романишина ; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2007. – 177 с.
8. Харитонова Н. В. Формування комунікативного компонента професійної компетентності засобами предмета «іноземна мова» у студентів немовних ВНЗ : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методологія навчання іноземним мовам у ВНЗ». – Новосибірськ, 1999. – С. 187–189.
9. Щербань І. Ю. Застосування елементів блендинг-освіти на заняттях з англійської мови зі студентами-магістрами : матеріали Міжнародної наукової конференції [«Трансформації в українській освіті і наукових дослідженнях : світовий контекст»], (м. Умань, 25–26 травня 2017 р.). – Умань, 2017.

References

1. Abzhan, G. M., & Abilbekiev, G. T. (2015). Professionalism of the pedagogue as one of the conditions for perfection of the modern system of studying. *Humanities and social sciences: problems and perspectives in the context of globalization.* Collection of Conference Papers of the International Scientific Practical Conference (01/28/2015, United Kingdom, London). – u-conferences. org / Center for Scientific and Practical Studies (in Russ.)
2. Anhelovsky, A. A. (2012). Professionalism of pedagogy as a psychology-akmeological problem. Nauchnoye obespecheniye sistemy povysheniya kvalifikatsii kadrov (*Educational maintenance of the system of increasing staff qualification*), 1, 12–16 (in Russ.)
3. Vorobyeva, E. I. (2011). *Informatization of foreign language teaching: basic concepts and perspectives*: monogr.; Lomonosov Pomorsk State University. Arkhangelsk (in Russ.)
4. Vinogradova M. *Innovative orientation of pedagogical activity of foreign languages teachers of higher education.* Retrieved from http: // conference.com.ua/ files / image / konf% 2012 / doklad_12_5_30.pdf / (in Russ.)
5. Grinova, V. M. (2009). Professionalism and professional training as a basis for the reliability of the professional activity of a specialist. Nauka i osvita (*Science and Education*), 1–2, 147–150 (in Ukr.)
6. Litvin, A., & Litvin, O. *The main tasks of informatization of professional education.* Retrieved from http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/15869/1/166-Lytvyn-349-353.pdf. (in Ukr.)
7. Romanishina, O. (2007). *Formation of information culture of college students of technical profile*: diss. of ped. sciences: 13.00.04. Ternopil (in Ukr.)
8. Kharitonova, N. V. (1999). *Formation of the communicative component of professional competence by means of the subject «foreign language» in students of non-English higher education institutions*: materials of the International Scientific and Practical Conference. Novosibirsk,187–189 (in Ukr.)
9. Shcherban', I. (2017). *Application of elements of blending-education in English lessons with master students.* Transformations in Ukrainian Education and Research: World Context: Materials of the International Scientific Conference (May 25-26, 2017). Uman' (in Ukr.)

Abstract. BEZLIUDNIY Olexander Ivanovich. PROFESSIONALY-PERSONAL SELF-DETERMINATION OF FUTURE FOREIGN LANGUAGES TEACHERS IN CONDITIONS OF HIGHER EDUCATION INFORMATIZATON.

Introduction. *Global transformations in all spheres of human activity in the conditions of modernization of modern society as a whole and the educational system in particular determine the need to replenish and update students' knowledge, improve the activities of the teacher, his professional qualities. Before higher education, the main task is to update the concept of foreign language education, which requires rethinking of traditions, reorganization of the educational process, introduction of new methodical ideas and creatively meaningful projects.*

In turn, the requirements for preparing future foreign languages teachers, their professionalism, mastery and professional-personal self-determination in the conditions of higher education informatization are increasing.

Purpose *of the article is to find out the state of informatization of higher education, its influence on the professional-personal self-determination of future foreign languages teachers in higher education institutions.*

Results. *Scientific approaches to the interpretation of the concepts «education informatization» and «professionalism» are systematized in the article. It is stated that the concept «professionalism» is identified with its various components: professionally important qualities and abilities of the teacher, his value orientations and aspirations, professional competence of the teacher and his individual and psychological qualities and characteristics. It was revealed that in the conditions of globalization of higher education informatization, future foreign languages teachers should possess appropriate professional competencies, including informational-communicative. Such teachers must search and select additional information for learning using the Internet, provide educational information using various computer tools, participate in the work of network associations of educators, Internet conferences in order to enhance their professionalism.*

Basic values are considered: constant spiritual-moral and personally-professional improvement, quality of pedagogical activity, professional-pedagogical culture, professional self-development and professional education, collegiality, which can be relevant for the development of foreign languages teachers and students in general.

The author emphasizes that using of information and communication technologies (ICTs) in foreign languages teaching mainly allows to make a person-oriented approach to learning, to

differentiate, to create conditions for learning in the form of cooperation, to develop the autonomy of students in the study of foreign languages.

Originality. *The problem of studying of professional-personal self-determination of future foreign languages teachers in conditions of higher education informatization is unexplored because amount of works are devoted to the future teachers training and their professional-personal self-determination considering it separately and paying more attention to the other specialties.*

Conclusion. *It is revealed that higher education informatization offers new opportunities in solving relevant didactic tasks, including supporting the student in personal and professional self-determination. Humanistic value of pedagogical support lies in its focus on the development of the motivational and semantic orientation of the teacher of future foreign languages teachers and individual self-development, which determine the implementation of personal potential.*

Key words: *professionalism; self-determination; teacher; foreign language; informatization of education; institutions of higher education; educational process; educational paradigm.*

Одержано редакцією 11.01.2018
Прийнято до публікації 18.01.2018

УДК 378 (045)

БЕСПАЛОВА Оксана Олександрівна,
викладач кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, Україна
e-mail: *olya.dina@gmail.com*

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙУ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ РЕАБІЛІТОЛОГА

Анотація. *Автором висвітлено основні методичні правила організації сучасних форм фізкультурно-оздоровчих технологій. Доведено, що їх ефективність впливає на рівень засвоєння необхідних життєво важливих умінь і навичок, підвищення стану здоров'я, функціональної підготовленості людини, сприяє розвитку когнітивних процесів та інтелектуальної сфери, мотивує людину до активної участі в фізкультурно-оздоровчому процесі.*

Ключові слова: *фізкультурно-оздоровчі технології; професійна діяльність; фізична реабілітація; здоров'я; рухова активність; відновлення; засоби фізичної культури; фітнес-технології.*

Постановка проблеми. Нині процес підготовки майбутніх фахівців із фізичної реабілітації супроводжується певною кількістю організаційних, методичних і фінансових проблем. Проте ключовою залишається проблема формування його творчого потенціалу і готовності до сучасної інноваційної діяльності в суспільстві. Аналіз досліджень змісту та історичного розвитку сфери фізичної культури і спорту вказує на стійку тенденція переходу від традиційних до новітніх видів фізкультурно-оздоровчої діяльності, упровадження інноваційних форм, засобів і методів організації занять [1, с. 320–333; 3, с. 8]. Це підтверджується масштабним створенням і функціонуванням різних спортивних клубів, секцій та інших організацій, у програмах яких базовими є сучасні фітнес-технології. Відповідно до цього, майбутній фізичний реабілітолог для успішної реалізації свого професійного потенціалу повинен досконало володіти теоретичними знаннями щодо особливостей кожної сучасної оздоровчої технології та методики її застосування в фізкультурно-оздоровчому процесі [8, с. 371–374].